

İKİ İZOMERKEZLİ STEREOTAKTİK RADYOCERRAHİ UYGULAMALARI

Fizik Yük.Müh. Esin GÜNDEM

GATA Radyasyon Onkolojisi AD

ANKARA

XI. ULUSAL MEDİKAL FİZİK KONGRESİ

14-18 KASIM 2007 ANTALYA

-
- **Stereotaktik Radyocerrahi**
(Stereotactic Radiosurgery, SRS)
  - **Stereotaktik Radyoterapi**
(Stereotactic Radiotherapy, SRT)

SRS

- Potansiyel küratif terapi

Benign ve non-invasive tümörler

- pituiter adenom
- akustik nörinoma
- menengioma
- pilositic astrositom

Benign anomaliler

- AVM (Arterio Venöz Malformasyon)

- Malign tümörler için boost amacıyla yapılan radyoterapi

- metastazlar
- glioma
- medulloblastoma
- ependimoma

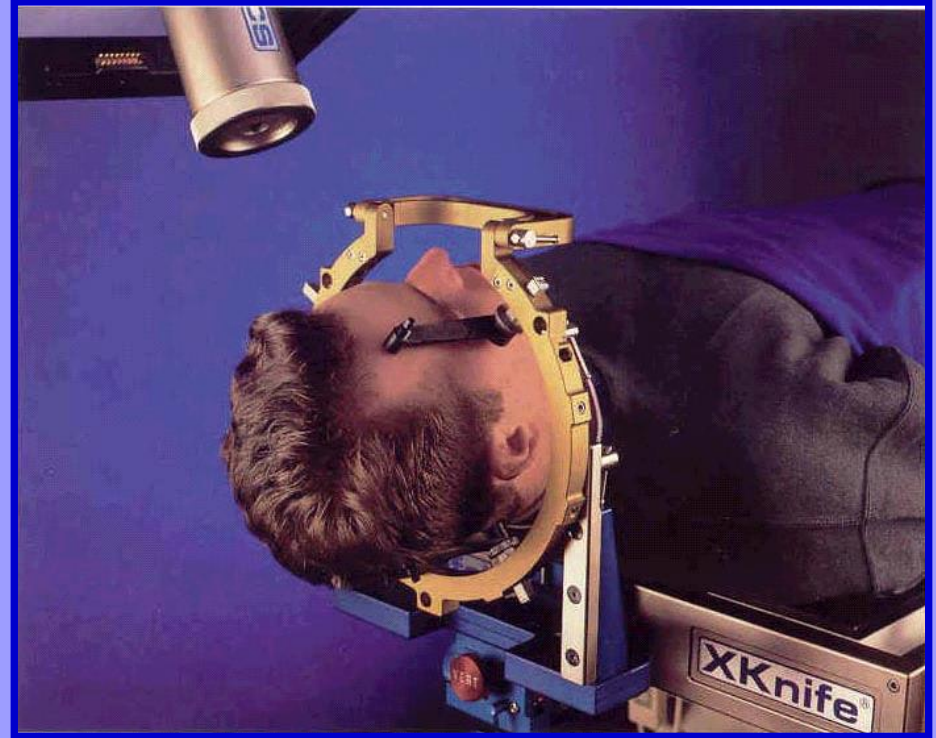
SRS üç aşamayı içermektedir;

1. Lokalizasyon
2. Tedavi Planlaması
3. Planlanan Tedavinin Uygulanması

Lokalizasyon

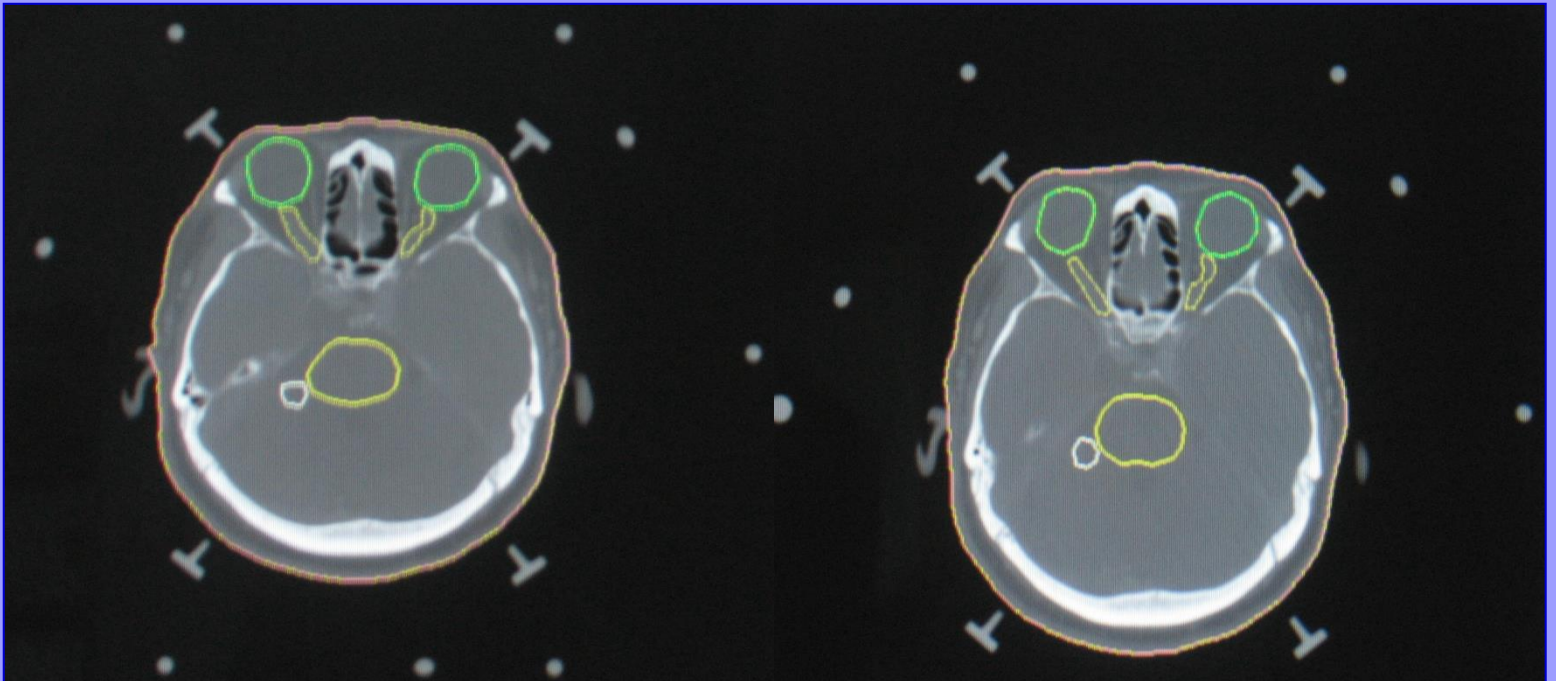
Lokalizasyon düzenekleri

- BRW kafa çemberi
- BRW anjiografik lokalizasyon çerçevesi
- BRW BT lokalizasyon çerçevesi
- BRW BT yatak sabitleyici

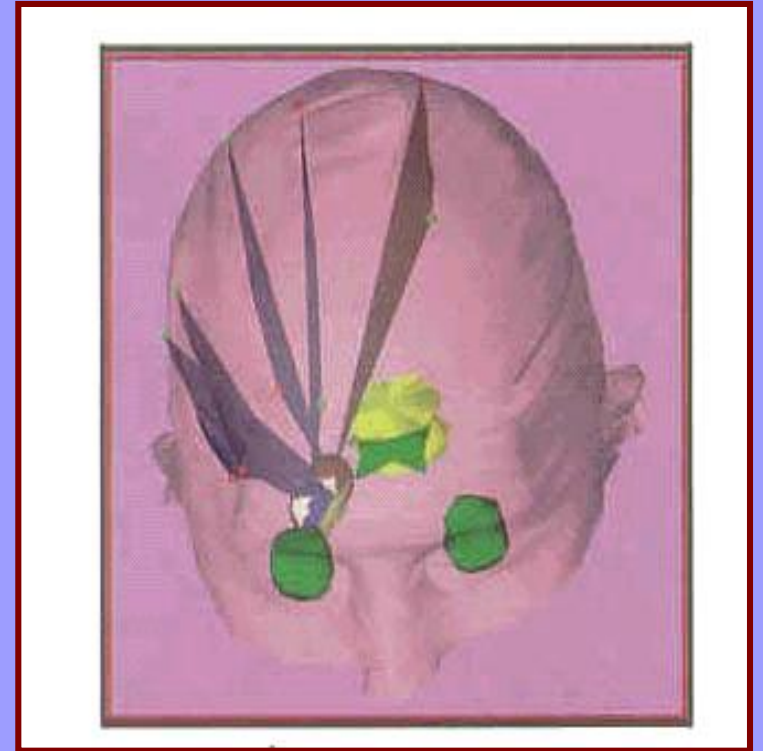
Tedavi Planlaması

- BT ile lezyonun ve kritik organların belirlenmesidir.

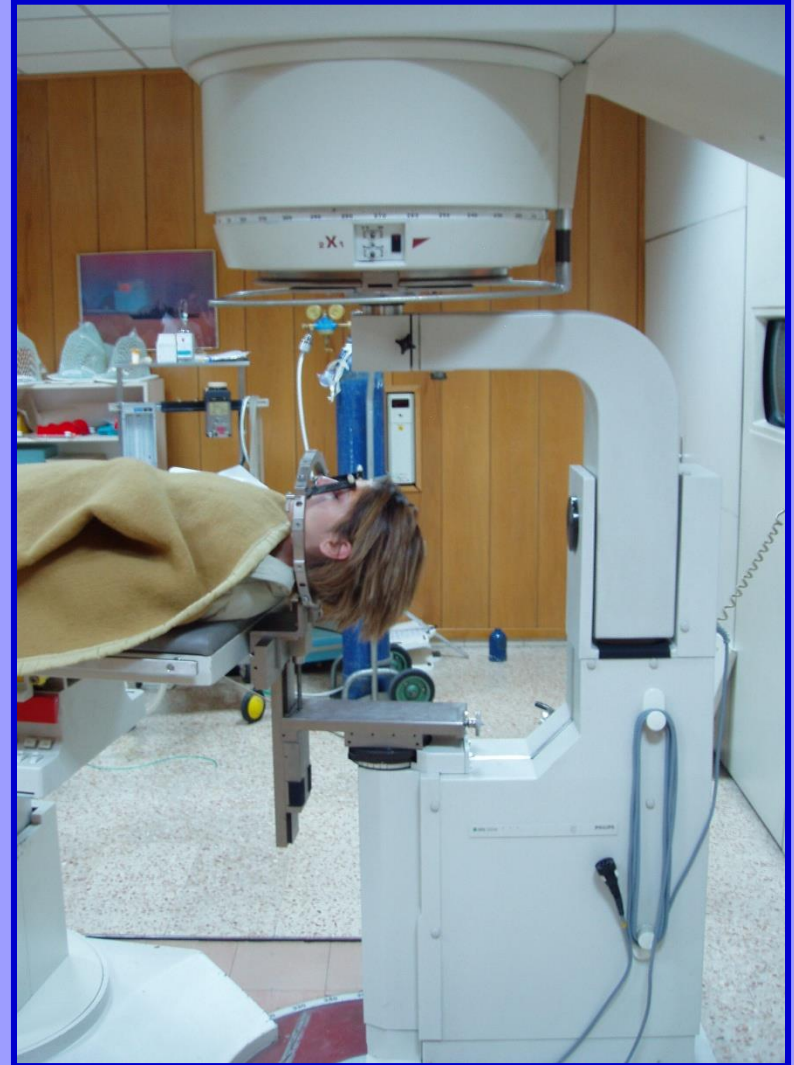
Tedavi Planlaması

Lezyona, yüksek doz radyasyon verilirken, normal dokuya ve kritik organlara klinik olarak etkisi olmayan miktarda radyasyon verilmesidir.

Tedavinin Uygulanması

- Lineer hızlandırıcılar için özel olarak dizayn edilmiş ISS (isocentric system), BRW kafa çemberi ve uygun kolimatörler ile ark terapi olarak uygulanır.

Stereotaktik Kolimatörler

Çapları 5 mm ile 30 mm arasında değişen stereotaktik kolimatörler kullanılmaktadır.

SRS uygulamaları

- Farklı boyutlarda kolimatörler
- Geniş ark ışınlamaları
- Değişik yatak açılarında ışınlama seçenekleri

kullanılarak, gereken durumlarda, doz dağılımının eliptik şekil alması sağlanır.

SRS uygulamaları

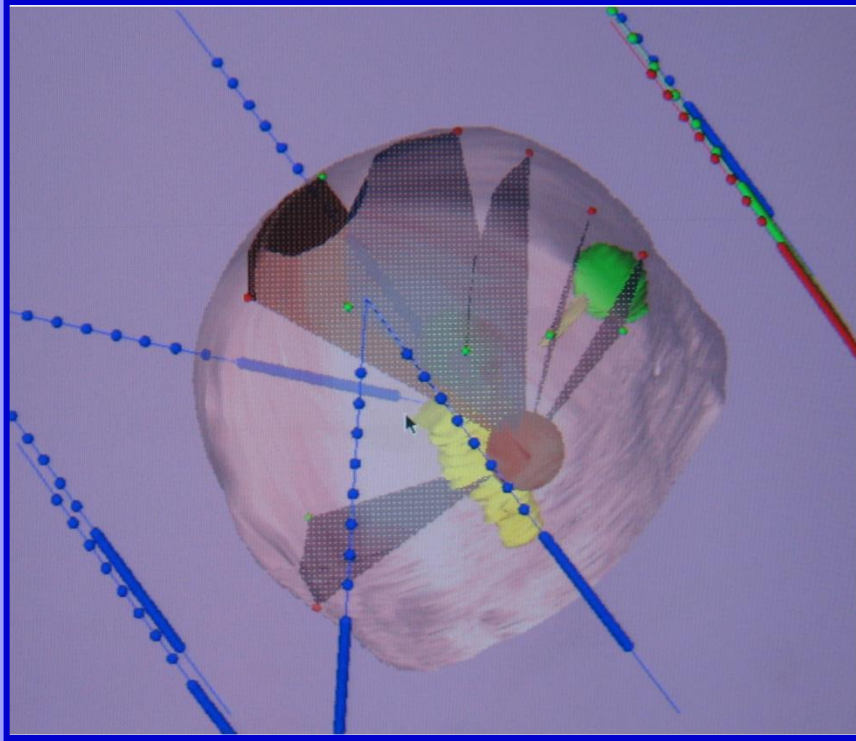
Kritik organ problemi yok ise vakaların çoğunda tek izomerkeze hedefe oldukça iyi uyumlandırılabilen uygun doz dağılımları elde edilebilir.

Diğer taraftan primer hedefin 3 cm yakın olması ve civarında kritik organ bulunması durumunda iki izomerkezli uygulamalar önem kazanır.

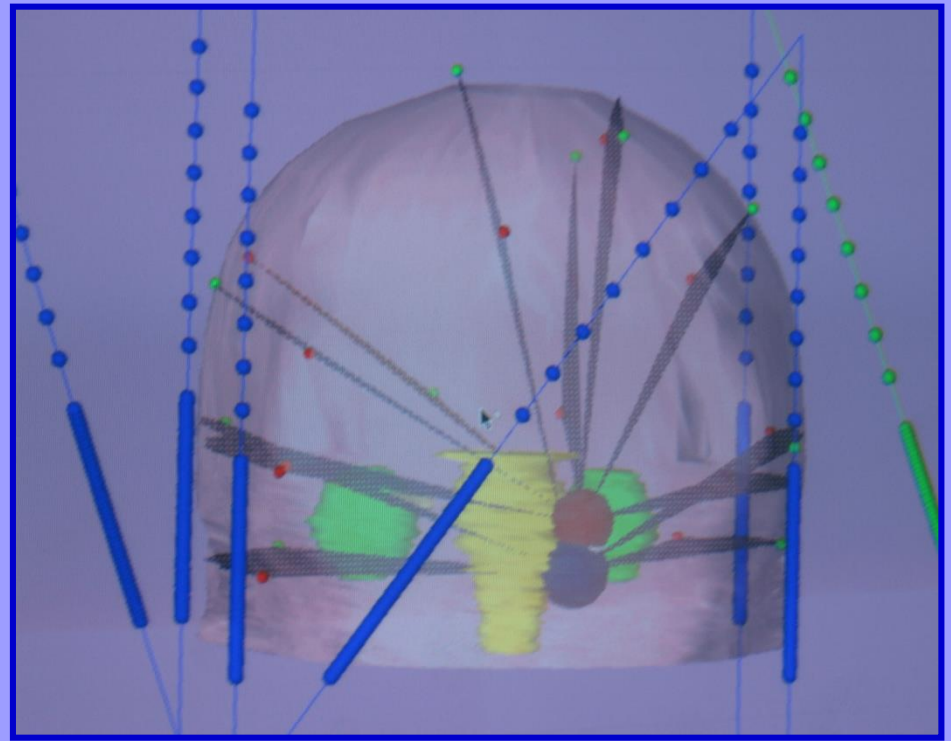
SRS uygulamaları

Çalışmamızda boyutları $2.5 \times 1.5 \times 1.0 \text{ cm}^3$ olan primer lezyon bakımından, yapılan tek izomerkezli radyocerrahi tedavi planlaması uygun doz dağılımını vermiştir. Ancak kritik organlardan olan beyin sapı için doz yüksek olmuştur. Bu dozu azaltmak için iki izomerkezli radyocerrahi tedavi planlaması yapılmıştır.

Tedavi Planlaması

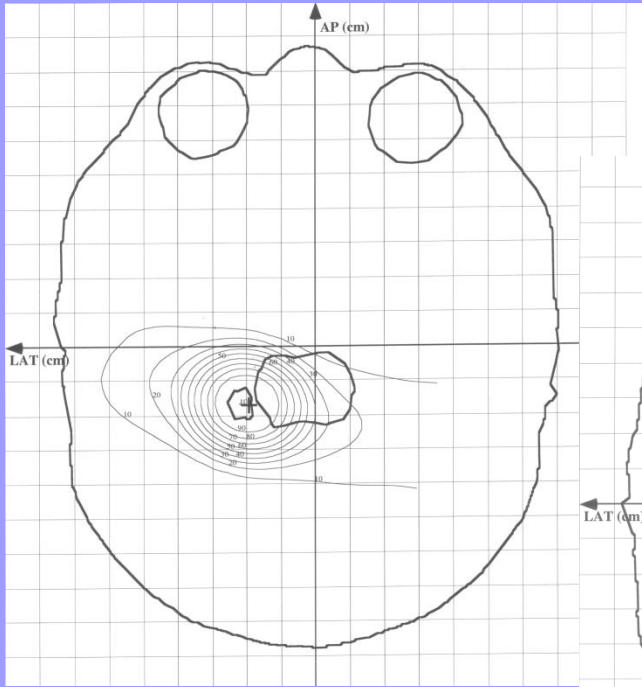

Tek İzomerkez

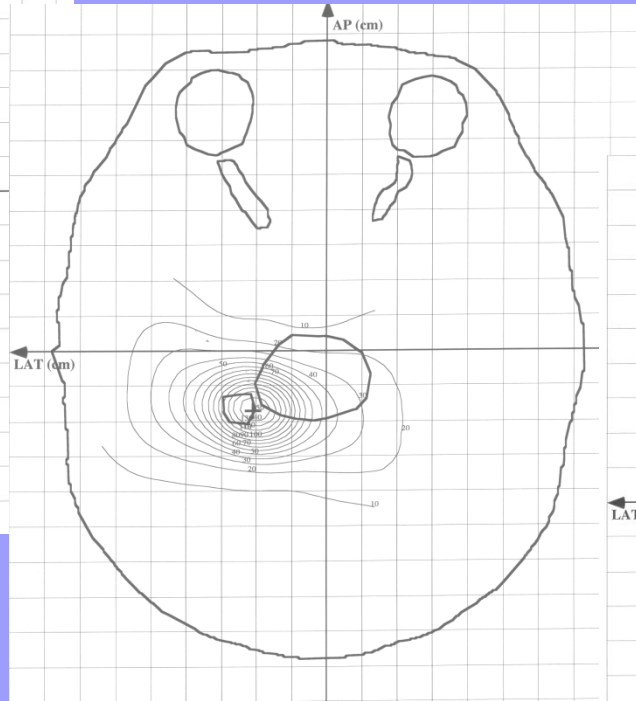

Çift İzomerkez

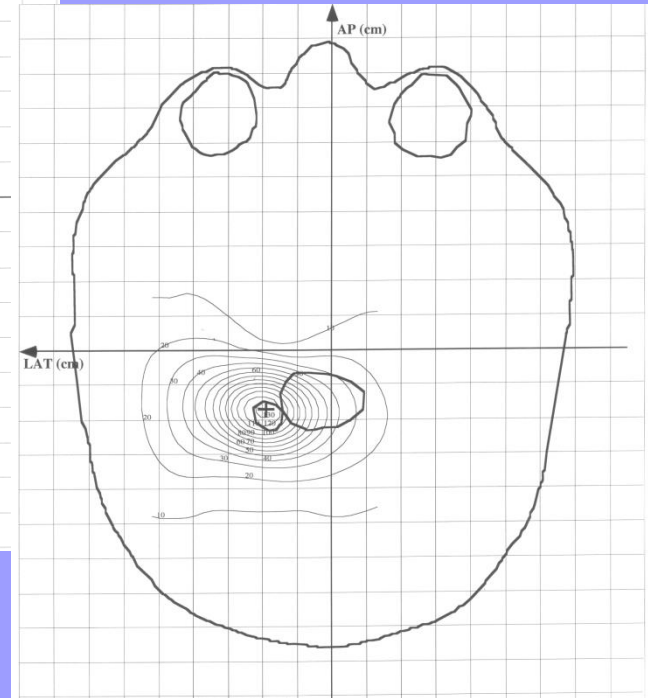
BT kesitindeki hedef volüm ve hedef volümdeki doz dağılımının izomerkezlere göre değişimi

Tek İzomerkez

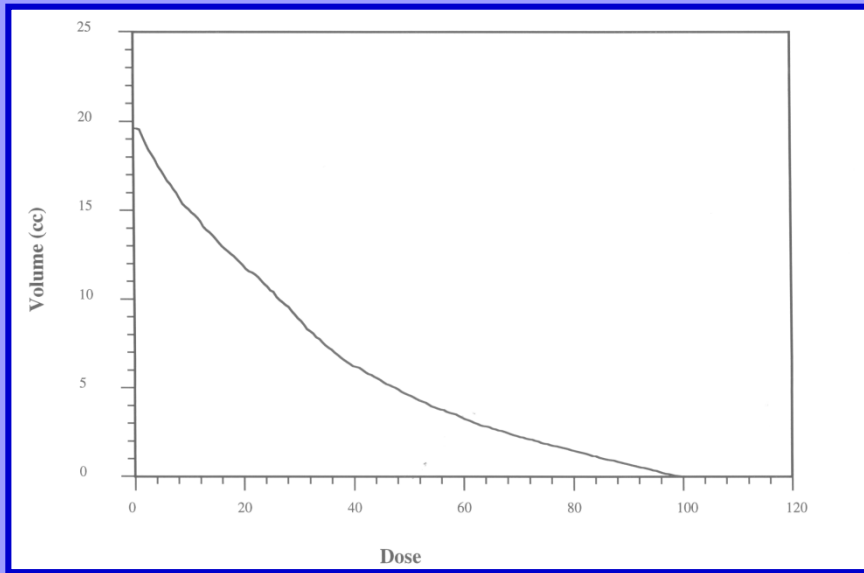

Çift İzomerkez #1

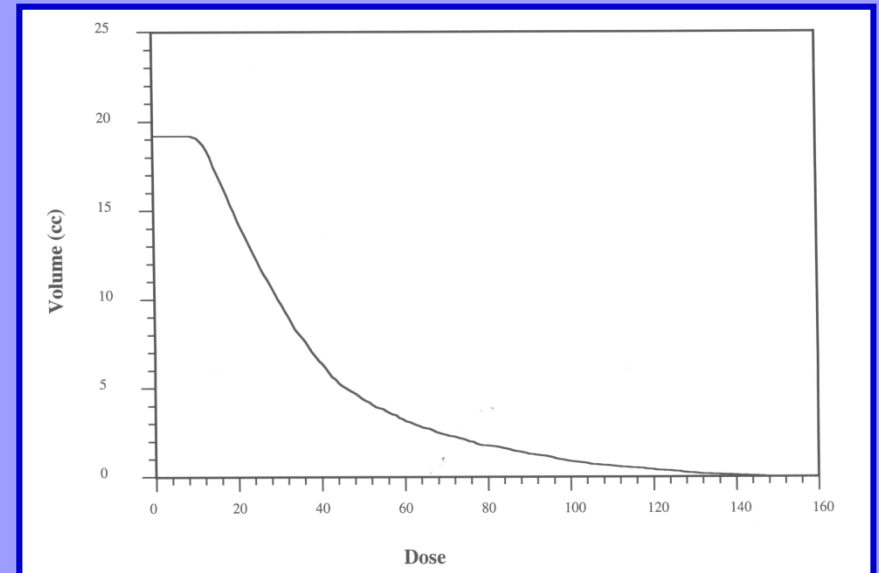

Çift İzomerkez #2

Kritik Organ (Beyin Sapı) Doz Volüm Histogramları

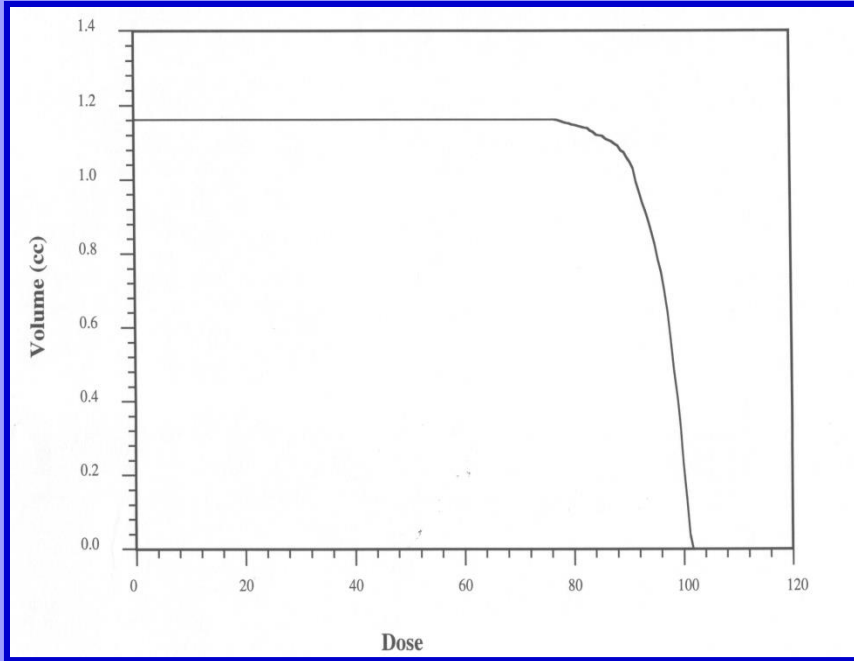

Tek İzomerkez

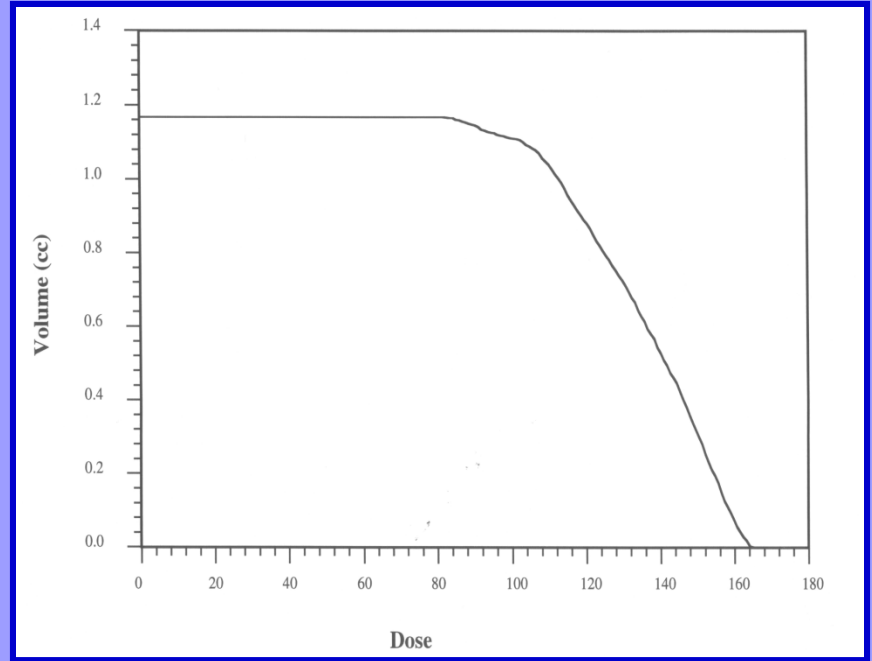

Çift İzomerkez

Primer Lezyon Doz Volüm Histogramları

Tek İzomerkez

Çift İzomerkez

DOZLAR

ANATOMİ	TEK İZOMERKEZ			ÇİFT İZOMERKEZ		
	DÜŞÜK	ORTALAMA	YÜKSEK	DÜŞÜK	ORTALAMA	YÜKSEK
PRİMER LEZYON	84.7	94.6	100.6	48.7	63.1	77.3
BEYİN SAPI	1.9	32.2	88.5	5.8	18.0	54.5
SAĞ OPTİK SİNİR	0.3	0.5	0.6	0.2	0.4	1.7
SOL OPTİK SİNİR	0.3	0.30	0.4	0.1	0.5	1.7
SAĞ GÖZ	0.3	0.3	0.4	0.3	0.7	1.3
SOL GÖZ	0.3	0.3	0.3	0.2	0.3	0.5

DOZLAR

- Tek izomerkezde, beyin sapının en yüksek dozu tüm tedavi dozunun % 88, ortalama dozu % 34' dür.
- Çift izomerkezde ise beyin sapının en yüksek dozu tüm tedavi dozunun % 70, ortalama dozu % 30' dur.

Klinik Uygulama

HASTA	PRİMER LEZYON	BEYİN SAPI	SAĞ OPTİK SİNİR	SOL OPTİK SİNİR	SAĞ GÖZ	SOL GÖZ
1	100	17.0	0.6	0.7	0.5	1
2	100	32.7	1.4	10.2	1.0	9.5
3	100	75.6	-	-	-	-
4	100	82.6	42.6	-	-	-
5	100	36.1	-	-	-	-
6	100	3.2	3.5	4.2	2.9	2.2
7	100	-	30.4	9.9	1.5	0.7

Klinik Uygulama

HASTA	KOLİMATÖR ÇAPI (cm)		DOZ (Gy)	ARK SAYISI	
	I. İZOMERKEZ	II. İZOMERKEZ		I. İZOMERKEZ	II. İZOMERKEZ
1	2.2	2.2	18	6	5
2	3.0	1.6	20	6	6
3	2.4	3.0	18- 18	5	6
4	2.4	2.0	18	6	6
5	3.0	3.0	12	5	7
6	2.6	1.4	18- 16	7	6
7	2.2	2.4	20	6	6
8	3.0	1.8	12	5	2
9	2.0	2.0	13	5	5
10	2.2	3.0	14	5	4
11	2.4	3.0	20	6	6
12	2.0	2.4	8	7	6
13	1.4	1.4	12.5	3	4
14	1.2	1.2	13	6	6
15	3.0	3.0	14	7	6

Teşekkür Ederim